

НЕДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ПЕНСІЙНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Костирко К.О., гр. Ф-48ск

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Жиликова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Складна демографічна ситуація, скорочення виробництва та кількості зайнятих, еміграційні процеси зумовили кризовий стан пенсійної системи України, який унеможливує ефективне функціонування традиційної для нашої країни солідарної системи пенсійного забезпечення. Під впливом демографічних та інших соціально-економічних чинників останні роки спостерігався постійний ріст дефіциту бюджету Пенсійного фонду України, що стало вирішальним аргументом щодо необхідності реформування пенсійної системи країни та переходу від солідарної до трирівневої пенсійної системи. Повномасштабна пенсійна реформа в Україні розпочалася з прийняттям законів «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про недержавне пенсійне забезпечення» у 2003 році, але її впровадження відбувається досить повільно. Запровадження накопичувального державного фонду, яке було заплановано на 2019 рік згідно з Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій», повинно було стати новим поштовхом для розвитку ринку страхування життя. Але пролонгація процесу запровадження накопичувального рівня пенсійної системи також розкриває нові перспективи розвитку ринку страхування життя.

Таким чином, пенсійна система України сьогодні складається з солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та системи недержавного пенсійного забезпечення. Недержавне пенсійне забезпечення, як передбачено законодавством, здійснюється: недержавними пенсійними фондами (НПФ); страховими організаціями шляхом укладення договорів страхування довічної пенсії, страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника фонду; банківськими установами шляхом.

В умовах слабкого рівня розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення доцільно створити умови для розвитку та однакові «правила гри» для всіх організацій, що беруть участь у цьому секторі, охоплюючи недержавні пенсійні фонди, страхові компанії та банки. Їх рівноправна конкуренція на фінансовому ринку сприятиме розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення.